

รายงานผลการประชุมคณะกรรมการด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๒

ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ระหว่างวันที่ ๙-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติขอเรียนสรุปผลการประชุม ดังนี้

๑. รายงานสถานะล่าสุดของกฎระเบียบของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

๑.๑ สหภาพยุโรปเตรียมบังคับใช้กฎระเบียบสุขอนามัยพืชฉบับใหม่ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ โดยจะแจ้งเวียนรายการสินค้าพืชที่มีความเสี่ยงสูงและความเสี่ยงต่ำภายในปลายปี ๒๕๖๑ โดยสินค้าที่มีความเสี่ยงสูงจะต้องผ่านการประเมินความเสี่ยงศัตรูพืชก่อนอนุญาตให้นำเข้าสหภาพยุโรป และต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชแนบมากับสินค้าด้วย

๑.๒ สหภาพยุโรปออกมาตรการควบคุมการใช้ผลิตภัณฑ์ยาต้านจุลชีพ (Antimicrobial Drug) ซึ่งจะบังคับใช้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ๓ ปี โดยจะบังคับใช้จริงในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

๑.๓ แคนาดาจัดทำกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอาหารฉบับใหม่ โดยรวบรวมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอาหารไว้ในฉบับเดียว และจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

๒. ข้อกังวลทางการค้าระหว่างประเทศที่สำคัญและอาจมีผลกระทบต่อไทย

๒.๑ กฎระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการจำแนกสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสารขัดขวางการทำงานของต่อมไร้ท่อ (Endocrine Disruptors: EDs) ของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐอินเดียร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นอีก ๑๖ ประเทศรวมทั้งราชอาณาจักรไทย แสดงข้อกังวลต่อกฎระเบียบฉบับนี้ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เนื่องจากจำแนกสารที่เป็น EDs เพียงพิจารณาจากความเป็นพิษของสาร ทำให้สารกำจัดศัตรูพืชหลายชนิดถูกห้ามขึ้นทะเบียนในสหภาพยุโรป และปรับลดปริมาณการตกค้างสูงสุด (MRLs) ไปอยู่ที่ระดับ ๐.๐๑ ppm ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อส่งออกผักและผลไม้ไปยังสหภาพยุโรป ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่เรียกร้องให้จัดทำหลักเกณฑ์ใหม่และกำหนดค่า MRLs และ Import Tolerance บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง ทั้งนี้ ผู้แทนไทยกล่าวถ้อยแถลงเรียกร้องให้สหภาพยุโรปเร่งจัดทำร่างหลักเกณฑ์ข้อยกเว้นของกฎระเบียบฉบับนี้บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง ซึ่งสหภาพยุโรปแจ้งว่าจะจัดทำร่างหลักเกณฑ์ข้อยกเว้นเร็วๆ นี้ พร้อมทั้งจะพิจารณา Import Tolerance บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยง

๒.๒ กฎระเบียบของสาธารณรัฐประชาชนจีนเรื่องข้อกำหนดให้มีใบรับรองความปลอดภัยสำหรับอาหารนำเข้าทุกชนิด สหรัฐอเมริการ่วมกับประเทศสมาชิกอีก ๖ ประเทศ รวมทั้งราชอาณาจักรไทยได้แสดงข้อกังวลต่อมาตรการนี้เนื่องจากครอบคลุมสินค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ โดยเรียกร้องให้จีนเร่งพิจารณาและจัดทำกฎระเบียบใหม่บนพื้นฐานการประเมินความเสี่ยงและสอดคล้องกับมาตรฐานโคเด็กซ์ ทั้งนี้ ผู้แทนจีนแจ้งว่ามาตรการดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานสากล หากสินค้ามีใบรับรองความปลอดภัยอาหารแนบมา จะช่วยให้การตรวจปล่อยสินค้านั้นเร็วขึ้น และแจ้งว่าได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานโดยถ่ายโอนภารกิจ การควบคุมความปลอดภัยอาหาร การตรวจสอบและกักกันโรคจากกระทรวงควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบและกักกันโรค (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine: AQSIQ) มายังกระทรวงการศุลกากร (General Administration of China Customs: GACC)

๒.๓ ระเบียบการอนุญาตนำเข้าสินค้าพืชของไทย สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ยกเรื่องการขอเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอเป็นข้อกังวลทางการค้าสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยยังคงกล่าวหาว่าไทยเจตนาถ่วงเวลาการอนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์มะละกอเป็นเวลานานนับ ๑๐ ปี พร้อมเรียกร้องให้ไทยเร่งพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าโดยเร็ว ทั้งนี้ ผู้แทนไทยได้กล่าวถ้อยแถลงว่าฝ่ายไทยพยายามแก้ไขปัญหาร่วมกับฝ่ายไต้หวันมาโดยตลอดและมีความคืบหน้าอย่างมาก โดยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันในร่างเงื่อนไขการนำเข้า และฝ่ายไทยได้เดินทางไปตรวจประเมินระบบการควบคุมการส่งออกเมล็ดพันธุ์มะละกอที่ไต้หวันแล้วและจะเสนอร่างเงื่อนไขการนำเข้าต่อคณะกรรมการกักพืชเพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศอนุญาตนำเข้าต่อไป

๓. การหารือทวิภาคีกับประเทศคู่ค้า

๓.๑ สหรัฐอเมริกา ผู้แทนสหรัฐอเมริกาติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อสุกร โดยเรียกร้องให้ฝ่ายไทยยอมรับค่า MRLs ของสารแครโทพามีนตามที่โคเด็กซ์กำหนด และขอให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาหารือกันระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งแสดงข้อกังวลต่ออัตราค่าธรรมเนียมการตรวจเนื้อสุกรนำเข้าซึ่งสูงกว่าที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการในประเทศ

๓.๒ สหพันธ์รัฐรัสเซีย (๑) ฝ่ายไทยติดตามความคืบหน้าการเพิ่มรายชื่อสถานประกอบการสินค้าประมงเพื่อส่งออกไปยังรัสเซีย (๒) ฝ่ายไทยขอความร่วมมือให้ฝ่ายรัสเซียแจ้งข้อมูลสินค้านำเข้าจากไทยที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบของรัสเซียให้อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการเกษตร) ประจำ กรุงเทพมหานครก่อนที่จะประกาศระงับการนำเข้าบนเว็บไซต์ของหน่วยงานเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์และศัตรูพืช (Federal Service for Veterinary Phytosanitary Surveillance: FSVPS) (๓) รัสเซียติดตามความคืบหน้าผลการพิจารณาการตอบแบบสอบถามเพื่อขอส่งออกเครื่องในหมูมายังไทย

๓.๓ สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) (๑) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเมล็ดพันธุ์มะละกอโดยฝ่ายไทยแจ้งว่ากรมวิชาการเกษตรได้เดินทางไปตรวจประเมินที่สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) แล้วและจะเสนอร่างเงื่อนไขการนำเข้าให้คณะกรรมการกักพืชพิจารณา และจะประกาศเงื่อนไขการนำเข้าอย่างเป็นทางการต่อไป (๒) ฝ่ายไทยแจ้งว่าจะจัดส่งข้อมูลการสำรวจ *Stemochetus mangiferae* เพื่อขอให้ฝ่ายไต้หวันพิจารณายอมรับสถานะปลอดศัตรูพืชดังกล่าวของราชอาณาจักรไทย และเมื่อได้รับข้อมูลแล้วขอให้เร่งพิจารณาโดยเร็ว (๓) ฝ่ายไทยสอบถามความคืบหน้าผลการตรวจประเมินโรงอบไอน้ำมังกุด ซึ่งฝ่ายไต้หวันแจ้งว่าจะจัดส่งร่างเงื่อนไขการนำเข้ามังกุดให้ฝ่ายไทยพิจารณาต่อไป

๓.๔ สหภาพยุโรป (๑) ติดตามความคืบหน้าประเด็นค้างการเปิดตลาดเนื้อสุกรของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ได้แก่ ราชอาณาจักรเบลเยียม ราชอาณาจักรสเปน สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐไอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร (๒) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดแอปเปิ้ลของสาธารณรัฐโปแลนด์ ราชอาณาจักรเบลเยียม และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยผู้แทนไทยขอให้จัดส่งหลักฐานยืนยันสถานะปลอดแมลงวันผลไม้ของสาธารณรัฐโปแลนด์ และรายละเอียดการสำรวจแมลงวันผลไม้จากราชอาณาจักรเบลเยียมให้ฝ่ายไทยพิจารณา (๓) สหภาพยุโรปยินดีจะสนับสนุนงบประมาณหากผู้แทนจากกรมปศุสัตว์ประสงค์จะเดินทางไปดูงานด้าน Regionalization ทั้งนี้ ฝ่ายไทยแจ้งว่ากรมปศุสัตว์ประสงค์จะขอเดินทางไปศึกษาการตรวจวิเคราะห์เชื้อ Salmonella ซึ่งผู้แทนสหภาพยุโรปขอให้แจ้งรายละเอียดให้ทราบต่อไป (๔) ฝ่ายไทยสอบถามขั้นตอนการเปิดตลาดอาหารพร้อมรับประทานที่ผลิตจากเนื้อโค

๓.๕ สาธารณสุขอิสลามปากีสถาน (๑) ฝ่ายไทยติดตามความคืบหน้าการยอมรับสถานะปลอดศัตรูพืช ๔ ชนิด ได้แก่ *High plains tenuivirus*, *Wheat streak mosaic rymovirus*, *Maize dwarf mosaic potyvirus* และ *Xanthomonas stewartii* ภายใต้เงื่อนไขการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดของสาธารณสุขอิสลามปากีสถานซึ่งฝ่ายปากีสถานอยู่ระหว่างพิจารณาและจะแจ้งผลให้ทราบต่อไป (๒) ผู้แทนไทยแสดงข้อกังวลต่อการระงับการออกใบอนุญาตนำเข้ากล้วยไม้สดและผักสด เนื่องจากที่ผ่านมาไม่เคยตรวจพบศัตรูพืชกักกันในสินค้าดังกล่าว โดยผู้แทนปากีสถานรับทราบและจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๖ สาธารณรัฐเกาหลี (๑) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดเนื้อโค โดยฝ่ายไทยแจ้งว่าอยู่ระหว่างพิจารณาการตอบแบบสอบถามและจะประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป (๒) ติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดพริกหวานและมะเขือเทศ โดยฝ่ายเกาหลีได้ขอให้เร่งวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชในพริกหวานโดยเร็ว (๓) สอบถามความคืบหน้าเมล็ดพันธุ์พืชและผลไม้สดที่ได้รับการผ่อนผันให้นำเข้าราชอาณาจักรไทย โดยฝ่ายไทยแจ้งว่าอยู่ระหว่างจัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชสำหรับเมล็ดพันธุ์พืช สำหรับเงื่อนไขการนำเข้าผลไม้สด ๘ ชนิด (ได้แก่ แอปเปิ้ล สาลี่ ท้อ ส้ม องุ่น เมล่อน พลับและสตอเบอร์รี่) ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกักพืชแล้ว และจะประกาศอย่างเป็นทางการต่อไป (๔) ฝ่ายไทยเร่งรัดการอนุญาตนำเข้ามะม่วงมหาชนก และได้รับแจ้งว่าอยู่ระหว่างแปลร่างเงื่อนไขการนำเข้าเพื่อส่งให้ฝ่ายไทยพิจารณาต่อไป

๓.๗ สาธารณรัฐชิลี (๑) ฝ่ายชิลีติดตามความคืบหน้าการจัดทำแบบสอบถามสำหรับเนื้อโคและผลิตภัณฑ์จากโค และเนื้อแกะ ฝ่ายไทยจึงได้ยื่นแบบสอบถามเนื้อโคและผลิตภัณฑ์จากโคให้แก่ผู้แทนชิลี ซึ่งมีความยินดีอย่างมากและรับจะเร่งจัดทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชในลำไยและมังคุดให้แก่ราชอาณาจักรไทยโดยเร็ว ฝ่ายไทยจึงขอให้เร่งจัดส่งรายชื่อศัตรูพืชกักกันของทั้งสองสินค้าให้ฝ่ายไทยพิจารณาก่อน (๒) ผู้แทนชิลีขอให้ฝ่ายไทยเร่งวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชสำหรับแพร์สด ทั้งนี้ ประเด็นดังกล่าวจะถูกยกขึ้นหารือในการประชุม SPS ภายใต้กรอบ FTA ไทย-ชิลี ซึ่งจะมีขึ้นในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงซานติอาโก สาธารณรัฐชิลี

๓.๘ แคนาดา แสดงความกังวลอย่างมากต่อความล่าช้าในการเปิดตลาดเนื้อหมูมายังราชอาณาจักรไทย โดยขอให้แจ้งผลการพิจารณา Canadian Ractopamine-free pork certification program ให้แคนาดาทราบโดยเร็ว และเรียกร้องให้ฝ่ายไทยยอมรับค่า MRLs ของสารแรคโตพามีนตามที่โคเด็กซ์กำหนด ซึ่งหากแคนาดาไม่ได้รับผลการพิจารณาจากฝ่ายไทยหรือแนวทางในการดำเนินการร่วมกันในเรื่องดังกล่าวก็จะยกเรื่องนี้ขึ้นเป็นข้อกังวลทางการค้าในการประชุมคณะกรรมการ SPS ครั้งต่อไปในช่วงปลายเดือนตุลาคม ซึ่งคาดว่าจะมีประเทศอื่นๆ ที่ต้องการให้ไทยเปิดตลาดสินค้าหมูร่วมกล่าวถ้อยแถลงเรียกร้องด้วย

๓.๙ เครือรัฐออสเตรเลีย (๑) ฝ่ายออสเตรเลียติดตามความคืบหน้าการเปิดตลาดอะโวคาโดพันธุ์แฮสและพลับฉายรังสี พร้อมทั้งแจ้งความคืบหน้าว่าได้จัดทำเงื่อนไขการนำเข้ามะม่วงฉายรังสีของไทยแล้วและจะประกาศอย่างเป็นทางการต่อไป (๒) ฝ่ายออสเตรเลียแสดงข้อกังวลต่อการจัดทำใบรับรองอาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์จากโคและเจลาตินกับ อย. เนื่องจากเป็นประเด็นค้างมานาน โดยผู้แทนไทยขอให้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำนิยามของผลิตภัณฑ์โคที่ไม่ผ่านการปรุงสุกให้ อย. พิจารณา (๓) ฝ่ายออสเตรเลียแจ้งว่าโรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ยังไม่เคยส่งออกมายังราชอาณาจักรไทยยังไม่สามารถส่งออกอาหารสัตว์ภายใต้พระราชบัญญัติคุณภาพอาหารสัตว์ฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้และอยู่ระหว่างหารือกับกรมปศุสัตว์ (๔) ฝ่ายไทยขอให้ฝ่ายออสเตรเลียเร่งพิจารณาข้อมูลสถานการณ์โรคในเป็ดเพื่อจัดทำรายงานทบทวนความเสี่ยงการนำเข้าเป็ดปรุงสุก (๕) ฝ่ายไทยแสดงข้อกังวลต่อเงื่อนไขการนำเข้าชั่วคราวของกุ้งดิบและยื่นข้อคิดเห็นให้แก่ฝ่าย

ออสเตรเลียเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำเงื่อนไขการนำเข้าฉบับใหม่ (๗) ผู้แทนไทยแจ้งว่ากรมประมงประสงค์จะขอให้ฝ่ายออสเตรเลียจัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ด้านการประเมินความเสี่ยง

๓.๑๐ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ขอให้ชะลอการระงับการออกใบอนุญาตนำเข้ามังคุดสด ซึ่งผู้แทนไทยแจ้งว่าสาธารณรัฐอินโดนีเซียจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมวิชาการเกษตรในการตรวจประเมินระบบการควบคุมการส่งออกมังคุดโดยขอให้ประสานรายละเอียดกับกรมวิชาการเกษตรต่อไป

+ + + + + + + + + + + + + + + + + +

ที่มา : กลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอื่นๆ

กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร